

ข้อกำหนดโครงการ (TOR)

โครงการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้ดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำงานวิจัยและองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาไปถ่ายทอดให้แก่ชุมชนตามโจทย์ของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับฐานราก แก้ปัญหาอันเกิดจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ของประเทศที่มีผลกระทบต่อชุมชนพื้นที่ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน จนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยบูรณาการการดำเนินงานกับเครือข่ายบริหารการวิจัย ๙ เครือข่าย ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้แก่ เครือข่ายบริหารการวิจัยภาคเหนือตอนบน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นแม่ข่าย) ภาคเหนือตอนล่าง (มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นแม่ข่าย) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นแม่ข่าย) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นแม่ข่าย) ภาคกลางตอนบน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นแม่ข่าย) ภาคกลางตอนล่าง (มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นแม่ข่าย) ภาคตะวันออก (มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นแม่ข่าย) ภาคใต้ตอนบน (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นแม่ข่าย) และภาคใต้ตอนล่าง (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นแม่ข่าย) ดำเนินภารกิจสร้างความร่วมมือกับนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกเครือข่ายฯ เพื่อดำเนินการวิจัยที่ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากอย่างแท้จริง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เครือข่ายบริหารการวิจัยได้จัดทำยุทธศาสตร์การบริหารของเครือข่ายบริหารการวิจัยระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗) เพื่อเป็นทิศทางการดำเนินงานของเครือข่ายบริหารการวิจัยที่สอดคล้องกับบทบาทและภารกิจของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา สป.อว. ร่วมกับเครือข่ายบริหารการวิจัยได้ปรับบทบาทการดำเนินงานของเครือข่ายให้เป็น Platform ความร่วมมือการทำงานที่เข้มแข็ง สามารถพัฒนานักวิจัยใหม่ที่สามารถทำงานกับชุมชนได้มากขึ้น และรวมพลังกันเพื่อทำวิจัยและนวัตกรรมในแผนงานที่ตอบโจทย์และแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดผลกระทบสูงกับชุมชนและประเทศ การปรับบทบาทหน้าที่ตามยุทธศาสตร์การบริหารของเครือข่ายบริหารการวิจัยดังกล่าว เพื่อให้เครือข่ายบริหารการวิจัยเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนระบบวิจัยของประเทศ จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายบริหารการวิจัย ให้มีทิศทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบ รูปแบบ และกลไกการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชนในพื้นที่ในการนำองค์ความรู้วิจัยและนวัตกรรมในสถาบันอุดมศึกษาไปยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

๒.๒ เพื่อบูรณาการการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและภาคส่วนต่างๆ เพื่อจัดทำโปรแกรมวิจัยที่ตรงตามความต้องการและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนตามกรอบ ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ด้านเกษตรและอาหาร ๒) ด้านท่องเที่ยวและทรัพยากร และ ๓) ด้านพลังงาน วัสดุชีวภาพและเคมีชีวภาพ

๒.๓ เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาเตรียมความพร้อมและมีทักษะในการทำวิจัยและนำผลที่ได้รับจากการทำวิจัยไปถ่ายทอดเทคโนโลยีและบ่มเพาะธุรกิจให้กับผู้ประกอบการ SMEs และชุมชน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับฐานรากและยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้นอย่างเป็นระบบครบวงจรที่ยั่งยืน

๒.๔ เพื่อสร้างนักวิจัยใหม่จากสถาบันอุดมศึกษาและนักวิจัยในชุมชนให้สามารถทำงานวิจัยในพื้นที่ได้

๓. เงื่อนไขและขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑ เครือข่ายบริหารการวิจัย ๙ เครือข่าย เสนอข้อเสนอโครงการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อดำเนินกิจกรรม ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑) การศึกษาศักยภาพเพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของเครือข่าย และจัดทำข้อเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก (Preliminary Research) ตามกรอบ ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ด้านเกษตรและอาหาร ๒) ด้านท่องเที่ยวและทรัพยากร และ ๓) ด้านพลังงาน วัสดุชีวภาพและเคมีชีวภาพ จำนวน ๑ – ๒ ชุดโครงการ หรือ เสนอ ๑ ชุดโครงการและโครงการเดี่ยวไม่เกิน ๒ โครงการ (ทั้งนี้ ชุดโครงการจะต้องประกอบด้วยโครงการย่อยไม่น้อยกว่า ๓ โครงการย่อย) ในกรอบวงเงิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท

ผลผลิต/ผลลัพธ์

๑. เกิดบุคลากรวิจัยใหม่ในสถาบันอุดมศึกษา ที่สามารถทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และ/หรือ แก้ปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันเร่งด่วนของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๕ คนต่อชุดโครงการ และไม่น้อยกว่า ๑๐ คนต่อโครงการเดี่ยว ประกอบด้วย

๑.๑) นักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา

๑.๑.๑) ชุดโครงการ ประกอบด้วย นักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า ๓ สถาบัน ในเครือข่ายเดียวกันหรือข้ามเครือข่ายก็ได้/สมาชิกเครือข่าย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนคณะผู้ศึกษา

๑.๑.๒) โครงการเดี่ยว ประกอบด้วย นักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา/สมาชิกเครือข่าย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนคณะผู้ศึกษา

๑.๒) ผู้นำหรือผู้เกี่ยวข้องของชุมชน กลุ่มวิสาหกิจ - กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐหรือ อปท. ที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในพื้นที่ หรือผู้แทนภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาอุตสาหกรรม สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว สมาพันธ์/สมาคม SMEs จังหวัด ท้องถิ่นหรือจังหวัด เป็นต้น แล้วแต่กรณี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวนคณะผู้ศึกษา

๒. รายงานสรุปผลการศึกษาและร่วมมือในการเตรียมดำเนินโครงการจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา เพื่อใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ต่อแหล่งทุนที่เกี่ยวข้อง ที่มีความชัดเจน

๓. แผนงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคลุ่มเป้าหมาย ๑ - ๒ แผนงานวิจัยต่อ ๑ ชุดโครงการ และ ๑ - ๒ แผนงานวิจัยต่อโครงการเดียว

๔. ร่างข้อเสนอชุดโครงการ/โครงการแบบบูรณาการในการพัฒนาคลุ่มเป้าหมายที่พัฒนาขึ้นจากผลการศึกษาและแผนงานวิจัยข้างต้น ๑ - ๒ ชุดโครงการ/โครงการ ต่อ ๑ แผนงานวิจัย

๕. หนังสือยินยอม ข้อตกลงความร่วมมือ หรือหลักฐานแสดงความร่วมมือที่จะร่วมดำเนินโครงการของหน่วยงาน/องค์กรที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่

๒) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรวิจัย นิสิต/นักศึกษา ให้ทำงานวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับชุมชน (Capacity Building)

การพัฒนาศักยภาพ นักวิจัย บุคลากร นิสิต/นักศึกษา ชุมชน โดยการสร้างความตระหนัก สร้างทักษะ และฝึกปฏิบัติการกำหนดโจทย์และแนวทางแก้ไข โดยนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษาสู่ชุมชน การอบรมสร้างทักษะให้นักวิจัยพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกับชุมชน (การฝึกเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การอบรมนักบริหารจัดการงานวิจัย/นักถ่ายทอดเทคโนโลยี การประเมินผลกระทบเชิงสังคม และการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา ฯลฯ)

ผลผลิต

เครือข่ายอย่างน้อย ๑ หลักสูตร หลักสูตรละไม่ต่ำกว่า ๗๐ คน

๓.๒ ขอให้เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง ๑ ชุด เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการการศึกษาศักยภาพเพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของเครือข่าย และจัดทำข้อเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก (Preliminary Research) ตามกรอบ ๓ ประเด็น ก่อนเสนอมายัง สป.อว. โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรอง ดังนี้

- ประธานกรรมการเครือข่ายบริหารการวิจัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิของแต่ละเครือข่าย อย่างน้อย ๒ คน
- ผู้แทน สป.อว. อย่างน้อย ๒ คน

๓.๓ ขอให้เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผล ๑ ชุด เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่าย

๓.๔ ขอบเขตและวิธีการการเปลี่ยนแปลงและขยายระยะเวลาการดำเนินการศึกษา ได้แก่

๓.๔.๑ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการศึกษา ขอให้เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) เป็นผู้พิจารณา และแจ้ง สป.อว. ทราบ

๓.๔.๒ การขอขยายเวลาดำเนินงาน เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) สามารถขอขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๓ เดือน ทั้งนี้ เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) จะต้องมีหนังสือขอขยายระยะเวลาไปยัง สป.อว. ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน ก่อนครบกำหนดการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง

๓.๕ หากสถาบันอุดมศึกษาผู้รับทุนจะนำผลการศึกษาไปเผยแพร่หรือนำไปต่อยอดเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนวิจัยจากแหล่งทุนอื่น ให้ผู้รับทุนลงข้อความประกาศิติตุคุณทุกครั้งด้วยว่าโครงการศึกษาฯ ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๖ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้จากการศึกษานี้ ให้เป็นสิทธิร่วมกันของผู้ให้ทุนตามสัดส่วนของจำนวนเงินที่ผู้ให้ทุนแต่ละฝ่ายได้จ่ายเงินและ/หรือทรัพย์สินให้กับสถาบันอุดมศึกษาผู้รับทุนจริงตามสัญญา โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอมอบสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัยให้กับสถาบันอุดมศึกษาผู้รับทุน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

กำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลา ๑๐ เดือน นับถัดจากวันลงนาม
ในบันทึกข้อตกลง

๕. งบประมาณในการจัดสรร

กิจกรรม	งบประมาณ
๑. การศึกษาศักยภาพเพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของเครือข่าย และจัดทำข้อเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก (Preliminary Research) ตาม กรอบ ๓ ประเด็น จำนวน ๑ - ๒ ชุดโครงการ หรือเสนอ ๑ ชุด โครงการและโครงการเดี่ยวไม่เกิน ๒ โครงการ	๔๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งการสนับสนุนเป็น ๒ งวด คือ งวดที่ ๑ ร้อยละ ๕๐ และ งวดที่ ๒ ร้อยละ ๕๐
๒. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรวิจัย นิสิต/นักศึกษา ให้ทำงานวิจัยและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับชุมชน (Capacity Building) อย่างน้อย ๑ หลักสูตร	๑๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งการสนับสนุนเป็น ๒ งวด คือ งวดที่ ๑ ร้อยละ ๕๐ และ งวดที่ ๒ ร้อยละ ๕๐
๓. การบริหารจัดการของเครือข่าย	๒๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งการสนับสนุนเป็น ๒ งวด คือ งวดที่ ๑ ร้อยละ ๕๐ และ งวดที่ ๒ ร้อยละ ๕๐
รวมทั้งสิ้น	๘๐๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ งวดที่ ๒ จะจัดสรรงบประมาณ เมื่อ สป.อว. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จาก สกสว.

๖. กรอบระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน

๖.๑ สป.อว. โดยคณะกรรมการ/คณะทำงาน จัดทำข้อกำหนดโครงการ (TOR) และเวียนแจ้ง
เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) ทั้ง ๙ แห่ง ภายในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๒ เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) จัดประชุมสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่ายฯ พร้อมแต่งตั้ง
คณะกรรมการกลั่นกรอง เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการการศึกษาศักยภาพเพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่
ของเครือข่าย และจัดทำข้อเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่
ชุมชนฐานราก (Preliminary Research) ตามกรอบ ๓ ประเด็น

๖.๓ เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผล เพื่อติดตาม
ประเมินผลการดำเนินงานของเครือข่าย

๖.๔ เครือข่ายบริหารการวิจัย (เครือข่าย C) นำส่งเอกสารข้อเสนอโครงการพัฒนาเครือข่าย
สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยผ่านความเห็นชอบจากเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา (B) และส่งมายัง สป.อว. ภายใน
วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๕ สป.อว. ร่วมกับที่ประชุมประธานเครือข่ายบริหารการวิจัย พิจารณาให้ความเห็นชอบ
ข้อเสนอโครงการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
ฐานราก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของเครือข่ายบริหารการวิจัย (C) โดยจะนำเสนอปลัดกระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้ลงนามในบันทึกข้อตกลง และอนุมัติให้จัดสรรงบประมาณ
ให้แก่เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) โดยตรง ภายในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๖ เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) เริ่มดำเนินงานตามข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ โดยจัดส่งสรุปรายงานความก้าวหน้า ภายใน ๑๒๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในบันทึกข้อตกลง มายัง สป.อว. ผ่านเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา (เครือข่าย B) ให้ความเห็นชอบ ภายใน ๑๕ วัน หลังจากครบกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน

๖.๗ เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โดยจัดทำ รายงานผลการดำเนินงานมายัง สป.อว. ผ่านเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา (เครือข่าย B) ให้ความเห็นชอบ ภายใน ๑๕ วัน หลังจากสิ้นสุดโครงการ

๗. กำหนดเวลาและสถานที่ส่งข้อเสนอโครงการ

ให้เครือข่ายบริหารการวิจัย (C) ๙ แห่ง จัดทำข้อเสนอโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนด จำนวน ๑ ชุด พร้อม CD จำนวน ๑ แผ่น ส่งมายัง กลุ่มขับเคลื่อนและพัฒนา อววน. ๓ กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๔๗ และจัดส่งไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ research.mhesi2023@gmail.com ภายในวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (ยึดวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ)